

Maak aan- en bijbouwen voor mantelzorg mogelijk!

Petitie van organisaties van cliënten, ouderen, mantelzorgers en een aanbieder van mantelzorgwoningen

Inleiding

Mantelzorg

Het beleid van de overheid is er op gericht om mensen met een zorgvraag zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Bij voorkeur met steun van mantelzorgers. Veel mensen met een zorgvraag en hun familieleden kiezen hier zelf ook voor. Zij kiezen bewust voor wonen met zorg in een thuissituatie en hebben er veel voor over om opname in een zorginstelling te voorkomen of uit te stellen.

Als er veel hulp of toezicht nodig is, dan is het een voorwaarde dat de zorgvrager en mantelzorger dichtbij elkaar wonen. Zo kan er snel hulp geboden worden en wordt de mantelzorger niet extra belast met reistijd.

Mantelzorg en wonen

Veel woningen zijn niet geschikt voor het verlenen van mantelzorg. Ze zijn onvoldoende aangepast voor mensen met fysieke en psychische beperkingen en/of ze bieden onvoldoende ruimte en privacy voor het huisvesten van extra familieleden. Het laten inwonen van zorgbehoevende ouders bijvoorbeeld is om deze redenen in de meeste woningen moeilijk realiseerbaar. Ook de mantelzorg voor een volwassen gehandicapt kind, dat behoefte heeft aan privacy en het opbouwen van een eigen leven, kan zo in de knel komen. Dit vraagt om woonoplossingen, zoals het realiseren van een aanbouw of het plaatsen van een mantelzorgwoning op het erf.

Lange procedures

Mantelzorgers die kiezen voor bijbouwen of aanbouwen in verband met mantelzorg hebben in de huidige situatie te maken met lange en moeizame vergunningprocedures. Zij raken overbelast door de combinatie van intensieve zorg en regeltaken. Gemeenten verstrekken de vergunningen vaak te laat (soms na jaren) of zelfs helemaal niet. De zorg wordt hierdoor onnodig zwaar en niet zelden leidt dit tot opname van de zorgvrager in een instelling.

In 2004 heeft de landelijke overheid gemeenten en provincies opgeroepen om tot regeling te komen om aan- en bijbouwen ten behoeve van (mantel)zorg te vereenvoudigen. Nu 5 jaar later heeft slechts 10% van de gemeenten een dergelijke regeling, waarbij veelal slechts in beperkte mate sprake is van vereenvoudiging van regels. Daarnaast blijkt het voor woningcorporaties, die soms bereid zijn financiering van mantelzorgwoningen/tijdelijke units op zich te nemen, erg lastig als de regelingen per gemeente sterk verschillen. Er is dan geen zekerheid dat de woning na beëindiging van de mantelzorg elders opnieuw geplaatst kan worden.

Het binnen vastgestelde kaders vergunningvrij kunnen bouwen op het achtererf zou voor zorgvragers en mantelzorgers een uitkomst betekenen. Op 2 juli jl. kreeg een –ruimer geformuleerd- kabinetsvoorstel om in het besluit omgevingsrecht vergunningvrij bouwen mogelijk te maken niet de instemming van de Tweede Kamer. Voor mantelzorgers betekent dit dat snelle en adequate woonoplossingen vooralsnog buiten bereik blijven.

Oplossingsrichting

De Kamerstukken die op 2 juli ter stemming voorlagen, bevatten een regeling om het aan- en bijbouwen vanwege (mantel)zorg geheel vergunningvrij te maken. Over dit element van de regeling heeft in de Kamer geen debat plaatsgevonden. Een afzonderlijke regeling voor aan- en bijbouwen vanwege (mantel)zorg zou spoedig ingevoerd kunnen worden in de vorm van een algemene maatregel van bestuur, als uitvoeringswetgeving van de nieuwe WABO. Bij snelle besluitvorming in de Kamer behoort invoering per 1 januari 2010 wellicht tot de mogelijkheden.

Standpunten

1. Informele zorg is een groot goed binnen onze samenleving. Mantelzorgers verdienen steun en goede randvoorwaarden om zorg te verlenen. Zorgvragers verdienen het om goede zorg te ontvangen, bij voorkeur op de locatie die zij wensen.
2. Mantelzorg dient ook in het woonbeleid gefaciliteerd te worden. Een mantelzorgvriendelijk woonbeleid draagt bij aan de integratie van mensen met een zorgvraag in de samenleving en het stimuleren van onderlinge zorg. Een mantelzorgvriendelijk woonbeleid voorkomt bovendien overbelasting bij mantelzorgers.
3. Het aan- en bijbouwen op het erf met het oogmerk om mantelzorg beter mogelijk te maken verdient steun. De vereenvoudiging van vergunningaanvragen hiervoor moet landelijk goed geregeld worden.

Verzoek

Onderstaande organisaties verzoeken u om te bepleiten dat er op korte termijn een landelijke regeling gemaakt wordt die het bijbouwen en aanbouwen op het eigen erf voor het verlenen van mantelzorg mogelijk maakt via een efficiënte procedure.

Mezzo

Unie KBO

CG-Raad

LOC Zeggenschap in zorg

CSO

Pasaan

ANBO

PCOB

Vereniging Eigen Huis